

astejorran

• IÑIGO URKULLU •

[EAJKO LEGEBILTZARKIDEA]

Bada Lehendakariari zer ikasirik

Nik uste dut aste hau, politikoki hitz eginda, interesgarrienetakoa izan dela, 1998ko irailean ETAk bere su-eten mugagabea iragarri zuenetik. Euzko Alderdi Jeltzaleak, Eusko Alkartasunak eta Euskal Herriarrok gobernu-hitza-
men bat izenpetu
dugu; bertan, besteak
beste, helburu politi-
koak lortzeko, bide
politikoez baino ez
dutela balio berretsi
da. Eta frogatu dugu,
legegintzaldirako
ituna ez dela izan
hauteskunde helbu-
ruek edo etekinek
bultzatuta. Ezen hiru
aldeok gogobetetzen
gintuen akordio bate-
ra heldu garenean
izenpetu dugu, hau-
teskunde-kostuei
begiratu barik. Egotzi
izan digute, botorik ez
galtzearren nahita
atzeratzen ari
ginela hitzarmena
izenpetzea. Horra
hor egitatea,
agerian, argi eta
garbi

Egotzi izan
digute, botorik ez
galtzearren nahita
atzeratzen ari
ginela hitzarmena
izenpetzea. Horra
hor egitatea,
agerian, argi eta
garbi

dugun aste bat ere izan da. Lehen-
dakariak ostegunean Legebiltzarre-
ko Osoko Bilkuran ondo frogatu
zuen, Herri honekiko ikuskera poli-
tikorik argiena duten pertsonetako
bat dela. Euskaldun guztien lehen-
dakaria dela eta, hasi berri dugun
normaltze-prozesuari
sendotasunetik ekiteko,
Herri honek behar duen
aitzindaria dela. Joan
den ostegunean PP
bakar-bakarrik geratu
zen Legebiltzarrean.
Halako jarrera setati eta
numantiarkeriazko bati
eutsi guran; euskal
gizartea zatitu eta elka-
rren kontra ipintzeko
eginkizun nagusiarekin,
ez besterekin, hau da,
Estatuko gainerako
lekuetan hautesleak era-
kartzeko helburuarekin.
Eta hori herenegun ondo
frogatuta geratu zen
haien diskurtsoari ja-
rraitu zion edonorentzat; hain
zuzen ere, hedabideen laguntzarik
gabe diskurtso politikorik ez dute-
la. Haien mezua, apainduta, asteen
zehar Enrique Villar-ek erabili
duen bera izan da. Setakeria eta
aurkaritza daude haren hitz bakoit-
zaren atzean. Enrique Villar ez zen
okertu, ez, esan nahi zuena esan
zuen, ez besterik.

• CARMELO BARRIO •

[EAEKO PPKO IDAZKARI NAGUSIA]

Gernika

O rain badirudi burukideren
batentzat kritikagarria eta
aurka egitekoa dela Parti-
du Popularra bezalako alderdi poli-
tiko bat, bere eskubide demokrati-
koak erabiliz, Gernikara joatea bere
hautagaiak aurkeztera, eta, horrela,
Autonomia Estatutua sakontzea eta
hartaz gogoeta egitea.

Atutxa jaunak irain larria egin dio
Partidu Popularrari, eta, argi eta
garbi Goebbelsen tankera hartuz,
gure adierazpen askatasuna muga-
tzen ahalegindu da, hala nola gala-
razten normaltasun demokratikoa-
ren ondorioz logikoa izatea Ger-
nikan askatasunez programa eta
planteamendu politikoez hitz egitea.

Atutxa jaunak, on Javierrek, bere
adierazpenekin traizioa egin dio
Gernikak ordezkatzan duen bake
eta askatasun espirituari, eta,
oraindik larriago, sinbolo hori Parti-
du Popularraren aurkako jaurtigai
gisa erabiltzen ahalegindu da, gure
tradizio eta eskubideen sorleku eta
egoitza den hiribilduaren aurkako
bonbardaketa izugarriarekin lotu
nahi izan duelako gure alderdia.
Horri iraina esaten zaio, eta iraina
defizit demokratikoa da.

Eta, gainera, gure ustez, buruki-
de bizkaitarrak, bere hitzak ez
zuzentzean, bere hitz injustuenga-
tik barkamenik ez eskatzean. nahi-
ko nabarmen utzi ditu bere uste
demokratikoak, eta jarrera marjina-
tzaile eta frontista bat agertu du.
Askotan ematen du batzuen ustez
beren ildotik ez doazenek aukera

eta eskubide gutxiago dituztela. Ez
luke beharrezko izan behar, baina
Atutxa jaunari gogorarazi nahi diot
zer den guretzat Gernika, eta zerga-
tik ematen diogun horrenbesteko
garrantzia gure ekitaldiak han egi-
teari, bai eta bertan egiten ditugun
hitzaldien edukiari ere. Foru Hiri-
bildua bake, askatasun eta demo-
krazia sinboloa da, eta gure foru-
tradizioen gauzatzea. Tradiziook,
gure ikuspegi politikotik, erabateko
zentzua ematen diote arabarren,
gipuzkoarren eta bizkaitarren bizi-
kidetasunari. Gainera, euskal herri-
tarrok elkar ulertu eta mota guztie-
tako garapena lortzeko beharrezko
oinarriak jartzeko inoiz izan dugun
tresnarik onenak, Gernikako Esta-
tutuak, hain zuzen ere, haren izena
du.

Ez bazaio gustatzen Barne minis-
troa Gernikara edo gure lurraldeko
beste edozein lekutara joatea,
jarraitu behar badu gu iraintzen
akusazio kriminalak eginez, uste
badu bestela pentsatzen dugunok
baimena eskatu behar dugula herri
honetan bizitzeko edo nahi duguna
esateko, orduan, Atutxa jaunak
ezkututzen eta justifikatzen duena,
hain zuzen ere, euskal demokrazia-
ren espirituaren eta pluraltasun
demokratikoaren errespetuaren
aurkakoa da, bai eta Gernikak
ordezkatzan duen foru-tradizioaren
baitan askatasunaz bilduta dagoen
kontzeptuaren aurkakoa ere.

• Erredakzioan itzulia

gogoratuz

• JOXAN ELOSEGI •

• Duela 360 urte

Ajorabide bat, mila Ajorabide

1634ko maiatzaren 12an sina-
tu zuen Felipe IV.a Espainiako
errege eta Bizkaiko Jaunak gatzaren
errege monopolioa Bizkaiko lurral-
dean ezartzen zuen agindua, eta
biharamunean luzatu zuen 1631ko
irailetik aurrera neurri horren kon-
tra borrokatu ziren bizkaitarren al-
deko indultua. Ohi bezala, ordea,
garratza izan zen erregeren grazia,
eta matxinatuen buruzagiak, hama-
bi guztira, kalitzeko ordena eman
zuen aldi berean. 1634ko maiatza-
ren 24an, atzitu zituzten Ajorabide,

Morga, Puente, Larrabazter eta Biz-
kaigana anaiak eta itzuri egin ahal
izan zuten beste seiak. Egun berean
urkatu zituzten lehen hirurak, kar-
tzelan; bihamunean izan zen bes-
teen txanda, Bilboko plaza zaharre-
an, herriak eskarmentua har zezan.

Bi urte luze bazuen Espainiako
erregek gatzaren monopolioa eta fo-
ruaren kontrako beste neurri bat-
zuk xedatu zituen; haserre bizian
zegoen herri xehea eta, historian oso
gutxitan lez, Gernikara bildutako
Batzarrak ez zituen neurri haiek

onartu. Aurrean zituen Espainiako
monarkia, haren korrejidorea, ha-
ren armada, jauntxo bilbotarrak eta
juntero aberats *prakabaltzak*, beren
interesak erosoago zaintzearren ba-
tzarretan euskaraz jardutea debe-
katzen zutenak. Bortxazko bidetik
jo zuten hauek, eta erantzun egin
zuen herriak, Gabriel Arestik gomu-
taraziko zigun bezala: «Kantatu be-
har ditiat junta errebelatuak: Hil bi-
tez galtza beltzak! Egizu euskeraz!
Hau Bizkaia da, eta ez Belorado!». E-
statuaren, bortxaren arrazoia na-

gusitu zen berriro ere: ordaina be-
har zuen gatzak, larrutik ordaindu
beharrekoa.

«Lastima dik Euskal Herriak men-
de bakoitzean ez zaizkiola hamar
Aiorabide sortzen. Lotsa dik Euskal
Herriak urte bakoitzean ehun Aiora-
bide hiltzen dituela, bizitzearen ai-
tzakiarekin, ogiaren estakuruare-
kin, etsearen desenkusarekin. Go-
rroto dik Euskal Herriak Aiorabide
bat edo mila Aiorabide ez baitu eza-
gutu nahi». Bizkaiak Ajorabide bat
izan zuela gogorarazi zigun Arestik,
Bilboko orduko ordezkarien eta bere
garaiko euskaldunen doilorkeria
damu; Euskal Herriak Bilbao duela
erakutsi zigun Arestik. Lasai, Ga-
briel. Badute *prakabaltzek* non kez-
katua: are jakin gabe ere, egunean
baino egunean ajorabidetarragoa da
Euskal Herria.